

Prof. dr hab. Roman Dąbrowski

Kraków, 22 maja 2019

Katedra Historii Literatury
Oświecenia i Romantyzmu
Wydział Polonistyki
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Recenzja dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pani doktor Magdaleny Patro-Kucab

Pani dr Magdalena Patro-Kucab swoją karierę naukową i zawodową związała z rzeszowską uczelnią, najpierw Wyższą Szkołą Pedagogiczną, a od 2001 r. Uniwersytetem Rzeszowskim. Tutaj ukończyła w 1998 r. studia polonistyczne, uzyskując tytuł magistra na podstawie pracy poświęconej powstaniu listopadowemu w poezji Kazimierza Brodzińskiego. Tenże poeta stał się przedmiotem jej dalszych badań, prowadzonych, podobnie jak w przypadku magisterium, pod kierunkiem prof. Piotra Żbikowskiego, a zwieńczonych rozprawą doktorską na temat: *Późna poezja Kazimierza Brodzińskiego*, obronionej w roku 2006. Od października 2001 r. dr Magdalena Patro-Kucab jest zatrudniona – najpierw na stanowisku asystenta, później adiunkta, na krótko starszego wykładowcy i ponownie adiunkta – w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, od maja 2018 przekształconym w Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa.

Publikacje naukowe Habilitantki dotyczą przede wszystkim literatury późnego oświecenia, a pewnym zakresie także romantyzmu. Interesuje ją głównie związek literatury z rzeczywistością pozaliteracką, sprawami społecznymi, politycznymi, osobistymi sprawami autorów czy z niektórymi zagadnieniami estetycznymi lub stylistycznymi (szczególnie z retoryką). Po uzyskaniu przez nią stopnia naukowego doktora – bo ten okres tutaj ze względu na cel niniejszej recenzji przede wszystkim przedmiotem zainteresowania – publikacje te dotyczą najpierw w większości, choć nie tylko, twórczości Brodzińskiego. W późniejszym okresie przedmiotem szczególnego, choć naturalnie nie wyłącznego, zainteresowania dr Magdaleny Patro-Kucab staje się Alojzy Feliński, któremu poświęca monografię, wskazaną w postępowaniu habilitacyjnym – łącznie z cyklem wcześniejszych artykułów odnoszących się do tego poety – jako główne osiągnięcie naukowe. Na niej zatem należy w tym miejscu skupić szczególną uwagę.

Książka *W kręgu spraw prywatnych i publicznych. Korespondencja Alojzego Felińskiego z lat 1795-1820* (Rzeszów 2019) podejmuje sprawy niewątpliwie istotne z punktu widzenia potrzeb badawczych w odniesieniu do późnego oświecenia. Autor *Barbary Radziwiłłówny* – bo tak przede wszystkim funkcjonuje w powszechnej świadomości – zasługuje niewątpliwie na dokładne opracowanie, zarówno rekapitułujące dotychczasowy stan wiedzy, jak i rozwijające ją na podstawie nowych źródeł i pogłębionej refleksji nad jego twórczością. Wybór w tym wypadku korespondencji jako źródła, specyficznego ze względu na subiektywizm postrzegania omawianych kwestii, a zarazem istotnego, ujmującego wiele spraw z codziennego życia, wydaje się fortunny. Habilitantka dobrze uzasadnia przedmiot pracy jako opartą na analizie i interpretacji „epistolarnej twórczości Felińskiego [...] próbę dotarcia do prawdy o niezwykle interesującym aspekcie działalności twórczej dramaturga z Wołynia” (s. 10). Syntetyczne przedstawienie stanu badań nad epistologafią „wieków dawnych”, również związane informacje biograficzne o Felińskim i jego korespondentach wydają się tutaj pomocne dla czytelnika.

Książka jako całość bez wątpienia prezentuje szeroką wiedzę o Felińskim i w ogóle o późnym oświeceniu, wzbogacając ją także w niektórych istotnych obszarach. Sama konstrukcja monografii jednak – szczególnie jeśli wziąć pod uwagę jej tytuł i wstępne zapowiedzi skupienia się na badaniu korespondencji – budzi pewne wątpliwości. W centrum uwagi w jej sporej części znajdują się bowiem nie tyle listy – choć Autorka wielokrotnie podkreśla ich znaczenie dla treści wywodu, zaznaczając, iż właśnie one stanowią tu przedmiot szczególnego zainteresowania – ile po prostu dość szeroki zakres spraw związanych z twórczością Felińskiego (łącznie z ówczesną jej recepcją), także jego aktywnością społeczną, relacjami rodzinnymi, towarzyskimi itp. Korespondencja przywoływana jest w dużej mierze jako jedno ze źródeł wiedzy na te tematy, obok – nierzadko dominujących (oczywiście poznawczo ważnych) – źródeł innego typu, jak pamiętniki, recenzje czy wiersze okolicznościowe. W ten sposób wywód jest materiałowo bardzo bogaty, zawiera dużą ilość cennych informacji, świadczy o obszernej wiedzy Autorki i jej, co należy podkreślić, zaangażowaniu w badany problem oraz skrupulatności w wykorzystywaniu literatury przedmiotu, ale zarazem – jak się wydaje – w niektórych partiach jest, by tak rzec, zbyt dygresyjny (niekiedy informacje lub komentarze dodatkowe, odchodzące od głównego tematu, można było zawrzeć w przypisach), co przeszkadza w skupieniu uwagi na zasadniczym jego przedmiocie i tym aspekcie aktywności autora *Barbary Radziwiłłówny*, który odsłania jego bogata (w sumie, jak informuje Habilitantka, 105 znanych listów z lat 1795–1820 pisanych do 9 adresatów) korespondencja. Oczy-

wiedzie zrozumiałe jest – jak czytamy w autoreferacie – „wyjście poza obszar samej epistolografii i osadzenie jej pośród realiów, na które złożył się sugestywny obraz podejmowanych przez pisarza inicjatyw oraz działań, a także będących ich wynikiem efektów” (s. 4), jednak, dla zachowania spójności naukowego wywodu, należałoby tutaj dążyć do zasygnalizowania przede wszystkich tych kwestii, które dla zrozumienia konkretnych listów lub ich grup są bezpośrednio istotne, a więcej uwagi poświęcić jeszcze może wnikliwszej lekturze samej korespondencji (nawet gdyby to czasem oznaczało rezygnację z omawiania zagadnień, które nie są w niej podejmowane). Te wątpliwości odnoszą się w różnym stopniu do poszczególnych części omawianej monografii, w większym do tych, które dotyczą twórczości Felińskiego, w znacznie mniejszym (lub w przypadku niektórych fragmentów niemal wcale) do partii poświęconych jego sprawom rodzinnym czy towarzyskim.

Pierwszy rozdział książki stanowi bardzo ważne wprowadzenie prezentujące teoretyczne aspekty listu jako gatunku wypowiedzi (sądzę nawet, warto byłoby tę kwestię przedstawić nieco dokładniej), przy niewątpliwie bardzo słusznym zwróceniu uwagi na jego związek z retoryką. Można się jedynie zastanawiać, czy – przy merytorycznej trafności sformułowanych spostrzeżeń – metodologicznie fortunnym zabiegiem jest tu ilustrowanie cech wypowiedzi listowej poprzez cytowanie przykładów z listów Felińskiego, które właśnie mają być omawiane w monografii. Tym bardziej że ich formalne cechy (co prawda nieco inne) staną się przedmiotem uwagi w usytuowanym na końcu książki rozdziale poświęconym ich stylowi.

Rozdział drugi *Pasjonat literatury i życia naukowego*, skupiający się na twórczości i poglądach estetyczno-literackich Felińskiego, podejmuje kwestie niewątpliwie istotne, przypominając najważniejszą część jego pisarskiego dorobku, przy wykorzystaniu oczywiście informacji zawartych w jego listach, ale przede wszystkim pochodzących z innych źródeł i opracowań. W ramach – jak to określa Habilitantka w autoreferacie – „autonomicznych przybliżeń ogólnoliterackich” (s. 6) ciekawie zarysowane zostały środowiska i miejsca, w jakich przebywał poeta, a które kształtowały jego poglądy i zainteresowania. Dr Magdalena Patro-Kucab, zanim omówi dokonany przez Felińskiego przekład poematu Jacquesa Delille’a *L’Homme des champs*, przedstawia formułowane wówczas poglądy dotyczące zasad tłumaczenia, wspominając również o powodach zainteresowania w Polsce twórczością autora *Les Jardins*. W przypadku uwag, stosunkowo obszernych, na temat kategorii gustu, zasad i reguł estetyki klasycyzmu czy znaczenia krytyki literackiej Habilitantka referuje ważniejsze sprawy, przypomina niektóre formułowane wówczas sądy, streszcza m.in. odpowiednie fragmenty współczesnych opracowań na ten temat, np. Teresy Kostkiewiczowej czy Piotra Żbikowskiego. Przedstawia te kwestie trafnie, ale także – co w tym wypadku oczywiste, bo temat

na oddzielną książkę – dość skrótowo i wybiórczo; zarysowuje jedynie szerokie tło dla twórczości i przekonań estetycznych Felińskiego, nie wnosząc nowych rozpoznań w tym zakresie. Sądzę, że raczej lepiej byłoby w tym wypadku, po syntetycznym wskazaniu problemu (z zaakcentowaniem kwestii istotnych w perspektywie spraw omawianych w dalszych partiach książki), odwołać się do wiedzy czytelnika, podając w przypisach odpowiednią bibliografię.

Sporo ważnych informacji o poglądach i pracy literackiej autora *Barbary Radziwiłłówny* (choć oczywiście nie tylko) przynosi podrozdział: *Krytyka literacka na kartach epistolografii Alojzego Felińskiego*. W następujących potem rozważaniach poświęconych głównej tragedii Felińskiego na uwagę zasługuje przede wszystkim przywołanie opinii na jej temat w ówczesnych wypowiedziach krytycznych. Interesujące są, zawarte w kolejnym podrozdziale, refleksje odniesione do tłumaczenia *Wirginii* Vittorio Alfieriego, z zauważeniem, iż tym razem Feliński „sięgnął [...] po autora, którego metoda twórcza odbiegała od zaproponowanej przez Corneille’a, czy Racine’a, poetów-wzorów dla polskiego artysty” (s. 136), a zarazem świadomie wprowadził pewne modyfikacje do włoskiego oryginału.

Rzeczowo zostały w książce przedstawione sprawy związane z pracą dydaktyczną Felińskiego. W tym wypadku listy – tym bardziej że są one przede wszystkim pisane do odgrywającego w tym wypadku szczególną rolę księcia Adama Jerzego Czartoryskiego – okazują się bardzo pomocne, ilustrując zarówno sam proces podejmowania przezeń decyzji odnośnie do propozycji pracy najpierw na Uniwersytecie Warszawskim, a potem na stanowisku dyrektora krzemienieckiego liceum, jak też różne sprawy związane z pełnionymi obowiązkami.

Rozdział trzeci książki, dość zwięzły, przynosi ciekawą prezentację Felińskiego jako gospodarza w rodzinnej Osowie. Tutaj źródłem są głównie jego listy do Michała Wyszковского, a także *Pamiętniki* Ewy Felińskiej, szwagierki autora *Barbary Radziwiłłówny*. Obraz poety w tej roli został pokazany ciekawie i wielostronnie, np. z perspektywy zwykłych codziennych zatrudnień i nieudanych przedsięwzięć handlowych. Habilitantka oczywiście – zgodnie z właściwą sobie metodą – zarysowuje odpowiednie elementy kontekstu (jak powroty na wieś po trzecim rozbiorze, warunki szlacheckiego życia i gospodarowania na Wołyniu na początku XIX w.). Uzasadnione wcześniej przywołanymi przykładami wydaje się podsumowanie uwag zawartych w tym rozdziale: „Listy prezentujące ziemiański żywot Felińskiego są rodzajem okrzyku radości, jaką przynosi kontakt z naturą w przestrzeni szlacheckiego dworku, który stał się dla poety oazą rodzinnego szczęścia i spokoju” (s. 196).

Sprawom relacji rodzinnych, sąsiedzkich i przyjacielskich Felińskiego dr Magdalena Patro-Kucab poświęca jednak oddzielny, obszerny rozdział. W tym przypadku, co zrozumiałe, wiadomości zawarte w listach mają szczególne znaczenie, choć do nich autorka książki

się nie ogranicza. W przedstawieniu żony poety Józefy, ciekawym i wielostronnym, wiedza czerpana z korespondencji jest uzupełniona przez informacje czerpane z pamiętników czy wierszy. Podobną opinię można sformułować odnośnie do podrozdziału (co prawda krótszego) poświęconego siostrze poety. Następnie, po stosunkowo obszernym, przywołującym wybrane opracowania zagadnienia, omówieniu zmian w sposobie traktowania dzieci w okresie oświecenia w stosunku do epok poprzednich, Habilitantka, cytując trafnie tu wybrane fragmenty listów poety do Michała Wyszowskiego, Łukasza Gołębiowskiego, Jana Tarnowskiego i Walerii Tarnowskiej, dość przekonująco pokazuje, jak owa nowość w podejściu do dzieci realizowana była w rodzinie Felińskich. W podobny sposób napisany został podrozdział poświęcony sąsiadom, przyjaciółom i znajomym autora *Barbary Radziwiłłówny*, z którymi prowadził on korespondencję. Dobrze przedstawiona jest, też głównie w oparciu o informacje zawarte w listach, relacja między Felińskim a Gustawem Olizarem. Analogiczna opinia nasuwa się odnośnie sposobu krótkiego zaprezentowania sylwetek Karola Kazimierza Sienkiewicza i Konstantego Tyminieckiego.

Sądzę, że niektórych partiach omówionego krótko wyżej czwartego rozdziału monografii warto byłoby podjąć próbę dokładniejszego określenia relacji między korespondentami na podstawie wnikliwszej analizy odpowiednich listów z punktu widzenia ich strony komunikacyjnej czy stylistycznej.

W ostatnim rozdziale książki dr hab. Magdalena Patro-Kucab skupia się na stylu listów Felińskiego, akcentując też w ten sposób, że to one są w monografii głównym przedmiotem zainteresowania. Trafne są uwagi o formalnych cechach korespondencji autora *Barbary Radziwiłłówny* – formułach inicjalnych, finalnych, konwencjonalnych, „złoty myślach”, wtrętach obcojęzycznych – podsumowane m.in. stwierdzeniem, że epistolografia Felińskiego była „konstrukcją językowo-stylistyczną, za pomocą której ujawniała się skuteczność i lingwistyczny kunszt epistolografa” (s. 279). Umieszczenie tego rozdziału jako ostatniego w książce wydaje się, przy przyjętej koncepcji monografii, zrozumiałe. Być może lepszy efekt dałoby przywołanie i wykorzystanie wskazanych tu cech listów Felińskiego w tych miejscach, w których omawiane są konkretne partie korespondencji i relacje między korespondującymi osobami. To jednak wymagałoby nieco innego ukształtowania całej książki.

Lakoniczne *Uwagi końcowe* przynoszą zwięzłą rekapitulację treści monografii, a także – co szczególnie godne zauważenia – zapowiedź Autorki przygotowania edycji korespondencji Felińskiego, która zapewne zostanie opatrzona rzeczowym opisem publikowanych tekstów.

Podsumowując powyższe spostrzeżenia i komentarze dotyczące monografii dr Magdaleny Patro-Kucab, warto jeszcze raz podkreślić, że przynosi ona duży zasób wiedzy o jednej z najważniejszych postaci polskiego późnego oświecenia, o osobach mu bliskich, a także o wielu innych sprawach, które Autorka potraktowała jako związane z omawianym głównym zagadnieniem. Ten właśnie erudycyjny aspekt książki decyduje w bardzo dużej mierze o jej wartości. Trzeba dodać, że dołączone w aneksie teksty wybranych listów, a także zdjęcia ich postaci rękopiśmiennych stanowią wartościowe dopełnienie monografii.

Jako ważne uzupełnienie książki należy wskazać również opublikowane w Polsce i za granicą artykuły – a jest ich kilkanaście – Habilitantki dotyczące Felińskiego, których treść w części wykorzystana została później w monografii, w części zaś obejmuje kwestie szczegółowe niepodjęte w książce. Wśród nich na uwagę zasługują – jak sądzę – choćby artykuł *Radość komplementowania* dotyczący wiersza Felińskiego *Do Tadeusza Czackiego*, a także rozprawy poświęcone reakcjom na śmierć autora *Barbary Radziwiłłówny*. Zainteresowanie Habilitantki retoryką i jej kompetencje w tym zakresie znajdują odzwierciedlenie m.in. (bo przecież i w pracach o wierszach pochwalnych kwestie sztuki wymowy się pojawiają) w interesującej rozprawie *Rola retoryki w oracjach pogrzebowych. Uwagi na marginesie mów funeralnych i wspomnień pośmiertnych poświęconych Alojzemu Felińskiemu*. Autorka m.in. przekonująco pokazuje tutaj, jak omawiane mowy pogrzebowe „oratorzy dostosowali do reguł retoryki i nowych prądów, które w niej obowiązywały” (s. 107). Jako wartościowy poznawczo należy też wskazać artykuł o poetyckich reakcjach na śmierć Felińskiego, prowadzący do trafnych konkluzji, m.in. że przywołane wiersze „mieszczą się [...] w kategorii oświeceniowej dydaktycznej aprobaty, jako instrumentu kształtującego osobowe wzory” (s. 95).

Jakkolwiek przedmiotem oceny jest tutaj dorobek badawczy Habilitantki po uzyskaniu przez nią stopnia doktora, a monografia „... jest to głos Ojczyzny z jej serca i ducha wydobyty...” *O późnej poetyckiej Kazimierza Brodzińskiego* prezentuje efekty badań prowadzonych w ramach pracy nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej, warto i tej książce tutaj wspomnieć. Jest bowiem użyteczna poznawczo, podejmuje kwestie dotychczas słabo rozpoznane przez historyków literatury, a przy tym objawia już charakterystyczne cechy pisarstwa naukowego Habilitantki, przede wszystkim dążenie do mocnego osadzenia omawianych kwestii literackich w historyczno-biograficznym kontekście, odwoływanie się do dotychczasowych, wcześniejszych i późniejszych opracowań (często ich referowanie czy cytowanie) danego zagadnienia, rzeczowe relacjonowanie treści i analizowanie przywołanych tekstów.

Należy dodać, że późnej twórczości Brodzińskiego, ujętej z różnych perspektyw, dr Magdalena Patro-Kucab poświęciła także szereg innych publikacji, zamieszczonych w tomach zbiorowych i w czasopiśmie. Pokazuje współwystępowanie w tym samym czasie utworów autora *Wiesława* oraz dzieł poetów romantycznych. Trzeba tu zauważyć, że zarówno w odniesieniu do Brodzińskiego, jak i (przede wszystkim) innych przedstawicieli klasycyzmu postaniślawowskiego (szczególnie Felińskiego czy Osińskiego) Habilitantka podejmuje nieraz próbę weryfikacji ich nazbyt – jak podkreśla – krytycznych ocen dokonywanych później z perspektywy waloryzowanych wyżej estetyki i osiągnięć literackich romantyzmu.

Pozostały dorobek dr Magdaleny Patro-Kucab, niezwiązany bezpośrednio ani z Brodzińskim, ani z Felińskim, również zasługuje na uwagę. Szczególnie cenne są w tym wypadku rozprawy stanowiące interpretacje wierszy poetów oświeceniowych: Franciszka Dionizego Książnika, Ignacego Krasickiego, Adama Naruszewicza, Stanisława Trembeckiego, opublikowane w serii *Czytanie Poetów Oświecenia*. Tu Habilitantka wybiera, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i temperamentem badawczym, głównie utwory o charakterze okolicznościowym, co pozwala jej rozpocząć wywód od zarysowania kontekstu, w jakim powstały i w jakim funkcjonowały. Za szczególnie wartościowe należy, moim zdaniem, uznać interpretacje wierszy poświęconych księżnej Czartoryskiej: *Książnika Na urodziny ks[ieżny] Izab[eli] Czartoryskiej*, a przede wszystkim rokokowy panegiryk autorstwa Naruszewicza *Na sianie księżny Izabeli Czartoryskiej, generałowej ziem podolskich* (tłumaczenie łacińskiego tekstu Duriniego). Wrażliwość Habilitantki na uroki muzy rokokowej pokazuje także dość obszerna analiza utworu Trembeckiego *Epitalamion Hopolitowi i Belinie, czyli miłość nowych małżonków*. Zagadnieniem poezji pochwalnej – przy zwróceniu uwagi na widoczne w poezji drugiej połowy XVIII w. „zjawisko przechodzenia od postawy panegirycznej w dawnym rozumieniu do pochwały nowego typu” – dr Magdalena Patro-Kucab zajmuje się też w dobrze napisanym artykule o Książniku jako panegirystie Czartoryskiej. Trzeba dodać, że wspomniane wyżej kwestie – treści erotyczne w poezji Trembeckiego, wiersze panegiryczne – stają się tematem także innych prac Habilitantki.

Sądzę, że spośród innych publikacji dr Magdaleny Patro-Kucab na wyróżnienie zasługuje artykuł przynoszący ciekawą próbę odczytania wiersza Juliusza Słowackiego *Sowiński w okopach Woli*, usytuowany wobec wiedzy o generale pochodzących z innych źródeł i zestawiony z utworem niemieckiego autora Justinusa Kerner *Sowinski*. Trafnie wskazuje z jednej strony dążenie do wykreowania przykładu nowej koncepcji bohaterstwa, a z drugiej pewne zakorzenienie tych utworów w tradycji panegiryku. Warto także skupić uwagę na rozprawie poświęconej wykładom Ludwika Osińskiego, w której Autorka bardzo dobrze przedstawia

sposób prowadzenia prelekcji, a przede wszystkim estetyczno-literackie poglądy wykładowcy (rehabilitując go nieco w stosunku do dominujących wcześniejszych ocen) i ich usytuowanie zarówno wobec antycznej tradycji w tym zakresie (głównie Horacego), jak i nowych koncepcji (szczególnie Jean-François de La Harpe'a,); trafnie, jak sędzę, ujmuje główne cechy postawy intelektualnej „tego najbardziej reprezentatywnego przedstawiciela klasycyzmu postanisławowskiego” (s. 113).

To tylko część dorobku naukowego Habilitantki, obejmującego – od uzyskania stopnia doktora – ponad czterdzieści pozycji. Trzeba tutaj przypomnieć, że dr Magdalena Patro-Kucab posiada również doświadczenie w zakresie redakcji naukowej tekstów, była bowiem współredaktorką czterech recenzowanych tomów zbiorowych (gdzie zamieściła również własne artykuły), spośród których warto wymienić choćby obszerną i ambitną monografię *Polonistyka w Europie. Kierunki i perspektywy rozwoju* (2013) czy książkę „Sofiówka” *Stanisława Trembeckiego – konteksty i interpretacje* (2013), zawierającą trzynaście rozpraw poświęconych różnym aspektom tego poematu.

Dr Magdalena Patro-Kucab po uzyskaniu stopnia naukowego doktora uczestniczyła w czternastu konferencjach (seminariach) naukowych, na których przedstawiła referaty prezentujące efekty jej badań. Należy do Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekami Osiemnastym, do Polskiego Towarzystwa Retorycznego, a także Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego. Uczestniczyła w realizacji projektów badawczych realizowanych w ramach NPRH oraz NCN. Jest osobą rozpoznawalną w środowisku historyków literatury. Na podkreślenie zasługują również jej kontakty z zagranicznymi ośrodkami naukowymi (na Ukrainie, na Słowacji i w Niemczech).

Na uwagę zasługuje aktywność dydaktyczna Habilitantki. Dr Magdalena Patro-Kucab, jak informuje w autoreferacie, prowadziła zajęcia – ćwiczenia i konwersatoria, wykłady, seminaria licencjackie – na studiach pierwszego i drugiego stopnia, a także na studiach podyplomowych. Ich przedmiotem była literatura staropolska i oświeceniowa, a także m.in. kultura sarmacka, retoryka, stylistyka praktyczna. Wypromowała 44 prace licencjackie; była też wielokrotnie recenzentką prac magisterskich i licencjackich. Prowadziła również – w Polsce i za granicą – wykłady popularyzujące wybrane zagadnienie naukowe wśród studentów, a także prowadziła i organizowała zajęcia przeznaczone dla uczniów szkół średnich. Jest autorką artykułów metodycznych; sama podnosiła swoje kwalifikacje w tym zakresie, uczestnicząc w odpowiednich szkoleniach. To tylko syntetycznie ujęta część wielorakiej aktywności dr Mag-

daleny Patro-Kucab związanej z dydaktyką. Wystarczy jednak dla zobrazowania jej zaangażowania w tym zakresie i dobrego przygotowania do podejmowania dalszych zadań dydaktycznych, także tych, które z reguły powierza się samodzielnym pracownikom naukowym.

Należy wreszcie zaakcentować działalność organizacyjną Habilitantki. Już sam fakt pełnienia przez nią – w ciągu ostatnich dziesięciu lat – funkcji zastępcy dyrektora Instytutu Filologii Polskiej (aktualnie Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa) ds. dydaktyki i organizacji stanowi więcej niż wystarczającą podstawę do uznania tej części jej akademickiej aktywności za spełniającą odpowiedni wymóg w postępowaniu habilitacyjnym. Tym bardziej jeśli wziąć pod uwagę, że był to okres niemal permanentnych przemian w zakresie organizacji procesu dydaktycznego. Dodać należy do tego choćby jej udział w organizowaniu konferencji naukowych czy Konferencji Polonistyk Uniwersyteckich.

Sądzę, że powyższa charakterystyka dostarcza wystarczających argumentów do uznania, że osiągnięcia badawcze, a także aktywność dydaktyczna i organizacyjna dr Magdaleny Patro-Kucab w pełni predysponują ją do osiągnięcia samodzielności naukowej. Stwierdzam zatem, że spełnia ona wszystkie ustawowe kryteria w tym zakresie, i popieram wnioski o nadanie jej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie literaturoznawstwo.

Roman Dębowski